

Til Stortingets familie- og kulturkomite
Meld. St. 22 (2022-2023)

Dato: 11.12.2023

Høringssvar Meld. St. 22 Kunstnarkår

Muntlig høring 14.12.2023

Scenekunstbruket merker seg at Stortingsmelding 22 *Kunstnarkår* evner å dra opp de overordnede linjene for scenekunstnerne i landet. Av mer konkrete mål og prioriteringer er det positivt at regjeringa vil spisse den internasjonale innsatsen som del av kulturløftet. Dette vil etter alt å dømme også komme scenekunstnere som jobber med det unge publikummet til gode, disse lager kunst som er svært ettertrakta internasjonalt. Det er også gode nyheter for kunstnerne at regjeringen ønsker å videreutvikle den helt unike ordninga vi har i Den kulturelle skolesekken.

Vi har behov for å utdype særlig tre områder i *Kunstnarkår*:

Kunstnerne og Den kulturelle skolesekken

Siden 1994 har Scenekunstbruket med vårt formidlingsnettverk vært essensiell for å få forestillinger på turné og dermed også jobb for kunstnere i det frie scenekunstheltet. Siden opprettelsen av Den kulturelle skolesekken i 2001 har Scenekunstbruket vært den største leverandøren av kvalitetsvurdert scenekunst i DKS og bidro i 2022 til at 67 forestillinger ble vist 2386 ganger for over 200 000 barn.

DKS ble opprettet for å gi alle barn og unge kunstmøter i skolen og har i så måte blitt en svært viktig arbeidsplass for kunstnerne, dette påpekes også i *Kunstnarkår* 5.4 (s. 69): «I 2022 hadde til dømes omlag 3100 kunstnarar og kulturformidlarar oppdrag gjennom denne ordninga.» Vi undrer oss over den manglende sammenheng i årets rapporter som skal danne grunnlaget for politikkkutforminga. *DKS og Kulturtanken En utredning bestående av en kartlegging av DKS og en evaluering av Kulturtanken (2023)* omtaler omtrent ikke kunstnerne rolle i DKS, selv om kunstnerne er helt avgjørende for at DKS i det hele tatt skal eksistere og fungere etter målsetninga om å sikre at barn og unge får et likeverdig og profesjonelt kunst- og kulturtilbud. Scenekunstbruket har siden etableringa av DKS sett hvilken innsats nettopp kunstnerne har gjort for å bidra til å forme og utvikle denne ordninga til det den er i dag. Kunstnerne som dedikert ønsker å formidle kunsten sin i DKS og som bruker sin profesjon og sitt yrkesliv for å lage kunst for det viktigste publikummet. Dermed kan ikke kunstnerne utelukkes fra arbeidet med å videreutvikle denne unike ordninga. Ingen høring har funnet sted om rapporten om DKS og Kulturtanken, dermed ber vi om at Stortinget kommer med følgende merknad til *Kunstnarkår* 13.10 (s. 127) «Prioriteringer og vidare oppfølging - Regjeringa vil videreutvikle Den kulturelle

skulesekken i samband med forslag i kartlegginga av DKS og evalueringa av Kulturtanken.»:
Kunstnerne må involveres i arbeidet med å videreutvikle Den kulturelle skolesekken.

Rammeavtaler og forutsigbarhet

Scenekunstbruket har utviklet et prisutregningssystem som er basert på rammeavtalen for DKS. Dette gjør at kunstneren får mer forutsigbar inntekt da det er tatt høyde for både administrasjonskostnader hos kunstneren og ikke minst eventuelle underskudd for produksjonen gjennom et dekningsbidrag som arrangøren innbetaler. Dermed bidrar denne ordningen til en sunn kunstnerøkonomi og forutsigbarhet for arrangør. De utregnede grunnprisene i Scenekunstbrukets system er deretter utgangspunktet for refusjonen arrangørene mottar. Vi anmoder Stortinget om å se på liknende refusjonsordninger for å sikre *Rimeleg betaling for kunstnarleg arbeid* som beskrevet i kapittel 9, (s. 83- 90) i *Kunstnarkår*, i det videre arbeidet med kunstnerøkonomien.

Infrastrukturen for scenekunstnere

I omtalen av infrastrukturen for scenekunstnerne side 25 og 26 i *Kunstnarkår* påpekes det at de fleste scenekunstnere er frilansere og at det frie feltet er avhengig av visningssteder for sine produksjoner. Kulturhus nevnes som en av visningsstedene det frie feltet benytter. Men det er per i dag svært begrenset med fri scenekunst som programmeres av kulturhusene grunnet liten eller ingen programmeringskompetanse – og/ eller økonomi (unntak finnes i f.eks. Bærum kulturhus og RAS ved Sandnes kulturhus). Potensialet for scenekunst hos kulturhusene over hele landet omtales ikke i St.melding 22 *Kunstnarkår*. Her vil vi vise til rapporten *Mobilisering for mobilitet. Formidling av fri scenekunst (2021)* som ble levert av Telemarksforskning på oppdrag fra Kulturrådet. Én av konklusjonene i rapporten sier nettopp at det er behov for et formidlingsnettverk for fri scenekunst i Norge hvor arrangørene blir satt i stand til å få tilgang til en programmeringsøkonomi og programmeringskompetanse. Den beskriver blant annet potensialene i samarbeid mellom Dansenett Norge, Norske kulturhus, Scenekunstbruket og Riksteatret og skriver at erfaringene her «peker i retning av at en utvidet nasjonal turnéordning på tvers av kunstformene dans og teater kan være et interessant spor å utrede. Gitt et viktig premiss, selvsagt: at frie produksjoner og kunstnere får ta del i virksomheten». Vi vil i lys av dette minne om at vår refusjonsordning for arrangører (som vi i dag har med fylkene i DKS) kan fungere også ovenfor kulturhusene slik at det frie scenekunstheltet får flere visningssteder, forestillingene får lengre levetid og kunstnerne flere jobber (med rimelig betaling ref punktet over). Og ikke minst får flere publikummere oppleve mangfoldet av scenekunsten som produseres i landet. Dette uten store administrasjonskostnader, men der midler går rett til kunstnerne og formidling av kunsten. Vi forventer at politikktutformingene fremover evner å se flere av rapportene som har kommet de senere årene i sammenheng for en bedre helhet. Dette vil være til det beste for kunstnerne og kunstfeltet.